

Słoneczne zabawy z logopedią – głoska Z

Głoski szeregu syczącego (s ,z ,c ,dz) charakteryzują się zbliżeniem do siebie górnych zębów i dolnych zębów ,ułożeniem warg w delikatny uśmiech oraz wytworzeniem w środkowej części języka tzw. rynienki ,przez którą podczas wymowy kierowany jest strumień powietrza.

Głoska **Z** różni się od głoski S tym ,że dźwięczna.

Występuje przed wszystkimi samogłoskami , z wyjątkiem „i”. Układ języka i warg jak przy wymowie głoski S. Strumień powietrza słabszy ,gdyż część powietrza została zużyta na drgania strun głosowych.

Głoska Z ulega takim samym zniekształceniom jak S, czyli może być wymawiana międzyzębowo , bocznie ,bywa też wymawiana jak ż, ź lub bezdźwięcznie.

Jeśli głoska S została nauczona prawidłowo ,wtedy z głoską Z nie ma kłopotu.

Spółgłoskę Z wywołujemy najpierw w izolacji ,a kiedy jest prawidłowa ,to z **samogłoskami** : za, zo, ze, zu, zy

- W nagłosie wyrazów :

zabawa, zamek, zakład, zachód , zapalki, zabawki , zakładka, zegar, zebra ,zęby, zupa

- w śródgłosie wyrazów :

waza, wazon, gazeta, koza, wozy, muzyka ,lizak, język, złoto, zły, zlew, znak, gniazdo, gwiazda, jezdnia, gwizdek, bielizna

- wyrażenia dwuczłonowe :

zachód słońca

zapalona zapalka

zepsuty zegar

zabytkowy zamek

złoty zegarek

zbity wazon

zapach frezji

zapchany zlew

zatruty ząb

zamówione pyzy

zapięty zamek

-utrwalenie w zdaniach:

W zeszytcie jest zakładka.

W zlewie jest zmywak.

Zosia ma zdrowe żeby.

Na jezdni stoją wazoni.

Iza dokładnie myje ząbki.

W ozdobnym wazonie były niezapominajki.

Nad zatoką zapada zmrok.

- Utrwalenie w zagadkach:

Stoją przy drogach

Na długich nogach

Wcale nie ptaki.

Nauczyć mogą,

Jak jeździć drogą

Drogowe.....

*Ma cyferki lub wskazówki,
aż trudno uwierzyć,
że mechanizm ten malutki,
potrafi czas mierzyć.*

*Czarno biała
w paski cała
zamiast biegać po Afryce
przejsć pomaga przez ulicę.*

*Małe, twarde,
z wierzchu szkliste,
naprawiane
przez dentystę.*

*Bywa ze szkła, z porcelany,
z gliny, bywa skromny lub bogaty,
wkłada się w niego cięte kwiaty.*

*Beczy i potrząsa bródką,
chce się dostać do ogródka.
Gdzie kapusta i sałatka.
Och, nietrudna to zagadka!*

- Utrwalenie w wierszykach

„Koza-zbieg”

Z domu z dykty, za zagrodą,
zbiegła koza z długą brodą.

Niedaleko koza zwiąła,
mapy bowiem zapomniała.

Za chwil kilka,
jechał wozem, kuzyn wójta.
Poznał kozę!
Zrobił węzeł u jej brody,
I zagonił do zagrody.

Ciekawą pozycją książkową do ćwiczeń w utrwalaniu poprawnej wymowy jest materiał językowy zawarty w książeczkach pt. „Syczące wierszyki” autorstwa Iwony Michalak- Widera i Katarzyny Węsierskiej, które umieszczam poniżej.

„Waliza”

Do swojej walizy
Wsadził pan Dionizy
Skarpety, spodnie ,paski dwa
A dla swego synka ,zabawkę –psa.

„Pyzy”

Gotuję dla Izy
Znakomite pyzy.
Iza w pisk i zwinnie zmyka,
Pyzy zostały i nie ma batonika.

„Kram z literkami”

Zaczepił mnie pewien góral
W zimie pod Zakopanem
I mówi: „zgaduj – zgadula,

Z czego „z” jest znane ?

Zgaduj – zgadula, zgaduj – zgadula,

Z czego Z jest znane?

Myślę i myślę, zgadnąć nie mogę,

na góry zerkam zezem.

Zaraz, chwileczkę, już coś mi świta!

„Z” – chyba z tego jest znane,

że wydeptało te wszystkie ścieżki Z”

w górach pod Zakopanem.

Milej pracy!